

OBSAH

Seznam zkratk	9
1. Úvod	13
1.1. Struktura knihy	16
1.2. Východiska výzkumu a zpracování tématu v české psané literatuře	22
1.3. Výzkumné cíle a otázky, metody zkoumání	33
2. Fenomén krajní nouze – krajní nouze jako předmět zkoumání	39
2.1. Pojem krajní nouze a její příčiny	39
2.2. Filosofické základy krajní nouze a teoretické přístupy k ní	54
2.3. Klasické případy krajní nouze	67
2.4. Moderní výzvy institutu krajní nouze	74
2.4.1. Sestřelení uneseného letadla aneb scénář <i>Renegade</i>	77
2.4.2. Případ Gäfgen a scénář tikající časované bomby	85
2.4.3. Nedostatek tzv. vzácných zdrojů	94
2.4.4. Nedostatek životních potřeb a zločinci nouzového stavu	97
2.4.5. Heinzovo dilema	102
3. Historický vývoj krajní nouze v tuzemském trestním právu	105
4. Krajní nouze v českém trestním právu <i>de lege lata</i>	133
4.1. Podstata a smysl institutu krajní nouze	137
4.2. Krajní nouze v systému základů trestní odpovědnosti	144
4.2.1. Pojem a pojetí trestného činu, koncepce trestní odpovědnosti, skutková podstata trestného činu	145
4.2.1.1. <i>Pojem a pojetí trestného činu</i>	146
4.2.1.2. <i>Znaky trestného činu a jeho skutková podstata</i>	149
4.2.1.3. <i>Trestnost, trestní odpovědnost a protiprávnost</i>	155

4.2.2. Krajiní nouze jako důvod vylučující trestní odpovědnost	167
4.3. Subjektivní nebo objektivní pojetí krajiní nouze?	174
4.4. Podmínky krajiní nouze a jejich posuzování	181
4.4.1. Existence přímo hrozícího nebezpečí	181
4.4.2. Limity jednání v krajiní nouzi	187
4.4.2.1. Požadavek subsidiarity	187
4.4.2.2. Požadavek proporcionality	198
4.4.2.3. Exces z krajiní nouze	202
4.5. Zdánlivá krajiní nouze	207
4.6. Povinnost snášet nebezpečí	214
4.7. Možnosti jednání původce nebezpečí a jeho právní hodnocení	222
4.8. Oběti krajiní nouze – k otázce odvracení nebezpečí přeneseného v krajiní nouzi	230
4.9. Trestněprocesní souvislosti krajiní nouze – důkazní břemeno	238
5. Posuzování krajiní nouze v tuzemské trestněprávní praxi (kazuistika)	249
5.1. Hlad, chudoba a nezaměstnanost	250
5.2. Otcovská autorita	256
5.3. Vyhnání plodu	258
5.4. Vražda na příkaz makedonské revoluční organizace	260
5.5. Vražda ukryvaného žida	262
5.6. Rozlícená tchyně	263
5.7. Hejno husí	265
5.8. Případ gánovecké loupežné vraždy	266
5.9. Opilí řidiči a případ špiona sledovaného ve tmě	270
5.10. Protest proti vstupu cizích vojsk v srpnu 1968	273
5.11. Podnikatelská nouze	276
5.12. Nechtění nájemníci	281
5.13. Hrnec s hořícím olejem	282
5.14. Krásný srnec v ohrožení	286
5.15. Černé stavby a případ přestípnutých drátů	290
6. Závěr	295

Seznam použitých pramenů	305
Shrnutí	327
Summary	331
Abstrakt/Klíčová slova/Název knihy v českém jazyce	335
Abstract/Keywords/Title of Publication in English Language	337
Jmenný rejstřík	339
Věcný rejstřík	341